FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT H. MAYRAS FREMSAT DEN 26. JUNI 1975 [1]

Høje Ret.

Ved Det fælles Atomforskningscenter, hvis virksomhed er fordelt på fire forskellige anlæg, arbejder et personale, som det er hensigtsmæssigt at opdele i tre grupper efter deres væsentligste karakteristika:

— De tjenestemænd, der beklæder varige stillinger, som de er udnævnt til ved institutionens ensidige beslutning, og som befinder sig i en vedtægtsmæssigt reguleret retsstilling; deres rettigheder og forpligtelser fremgår af vedtægten; deres vederlag fastsættes i henhold til dennes artikler 62-70.

— Ansatte ved anlægget, der også beklæder varige stillinger optaget i budgettet for Det fælles Atomforskningscenter, men som er undergivet en kontrakt.

Skønt vedtægtens artikler 11-26 om tjenestemandens rettigheder og pligter finder anvendelse på dem ved analogi, fastsættes deres aflønningsvilkår på hvert enkelt tjenestested af Rådet på grundlag af de på stedet gældende sædvaner, således som det fremgår af artikel 94 i vilkårene for de øvrige ansatte.

— Endelig de lokalt ansatte, som ikke er nævnt i oversigten over budgetmæssige stillinger, og som aflønnes over ikke-formålsbestemte bevillinger i budgettet; i henhold til artikel 79 i vilkårene for de øvrige ansatte fastsættes deres aflønningsvilkår af hver institution på grundlag af de ordninger og sædvaner, der gælder på det sted, hvor den ansatte gør tjeneste.

Mens således vederlagene for tjenestemændene i forskningscentrene — med forbehold af anvendelsen af en justeringskoefficient, som varierer, alt efter hvilket land de arbejder i — fastsættes i henhold til vedtægtens almindelige løntabel, fastsættes vederlagene for de øvrige ansatte ved anlæggene og de lokalt ansatte udelukkende på grundlag af særlige forhold på deres tjenestested.

I praksis har Rådet for tre Euratomanlæg, nemlig anlæggene i Karlsruhe i Forbundsrepublikken, Mol i Belgien og Petten i Nederlandene — alle stater med nationale atomforskningscentre — som beregningskriterium anvendt lønniveauet for de ansatte ved de nationale centre.

Situationen for de ansatte ved centret i Ispra er af en særlig karakter. Da der nemlig ikke eksisterer noget italiensk forskningscenter er Rådet ved fastsættelsen af grundlaget for deres vederlag gået ud fra den lokalt gældende kollektive overenskomst for »Metalmeccanici« (metalarbejderne), således som det fremgår af Rådets forordning nr. 9 af 18. december 1963.

I henhold til forordningens artikel 3 fastsættes disse ansattes månedlige grundløn efter en skala, der findes som bilag til forordningen. Artikel 17 bestemmer: »I tilfælde af forhøjelser af lønningerne i de sektorer, som er omfattet af den i Italien gældende kollektive overenskomst for »Metalmeccanici«, revideres skalaen«.

Efter nogle års forløb opstod der uligheder mellem tjenestemændenes økonomiske situation og situationen for de øvrige ansatte ved anlægget og de lokalt ansatte. Disse uligheder forekom særlig uacceptable, fordi de samme opgaver udførtes på lige fod af personer tilhørende forskellige af disse grupper, hvilket bevirkede, at der

1 — Oversat fra Fransk.

skete forskelsbehandling med hensyn til aflønningen.

Desuden skete indplaceringen af disse ansatte og særligt af de lokalt ansatte ikke altid efter objektive kriterier, hvorfor der opstod visse yderligere diskriminationer.

I mangel af en almindelig ordning baseret på en overførelse til Fællesskabet af kompetence til at fastsætte vilkårene for samtlige anlægs-ansatte, som forgæves var blevet foreslået af Kommissionen i 1971, forsøgte Rådet pragmatisk at fjerne uligheder dér, hvor de forekom mest chokerende, dvs i Ispra. Den 20. juli 1972 stillede det en rammebevilling på 600 000 RE til rådighed for Kommissionen, for at denne kunne forbedre situationen for nævnte centers lokalt ansatte uden dog at ændre deres retlige status. Desuden gav det Kommissionen bemyndigelse til, inden for grænserne af de gældende bevillinger, at foreslå forbedringer af den økonomiske situation for visse ansatte ved anlægget på betingelse af, at det drejede sig om fjernelse af alvorlige forskelle i situationen, og at det ikke fik nogen virkning på de andre anlæg under det fælles forskningscenter.

Efter at De faste repræsentanters Komité havde gennemgået Kommissionens forslag den 31. januar 1973, vedtog Rådet den 5. februar enstemmigt følgende fordeling af de 600 000 RE, der skulle udbetales som lønefterslæb, mellem lokalt ansatte og anlægs-ansatte i Ispra.

1. 150 000 RE til visse lokalt ansatte og 20 000 RE til visse for lavt indplacerede anlægs-ansatte;
2. 42 000 RE til lokalt ansatte og øvrige anlægs-ansatte med sekretariatsopgaver;
3. endelig 388 000 RE til finansiering af en gennemsnitlig lønforhøjelse på 7-8 % for alle lokalt ansatte og anlægs-ansatte ved Ispra-centret.

Efter at være blevet informeret om ydelsen af disse økonomiske fordele forelagde 59 ansatte ved anlægget under forskningscentret i Karlsruhe den 3. april 1973 Kommissionen anmodning om, at den således tildelte lønforhøjelse måtte blive udstrakt til alle anlægs-ansatte ved de andre forskningscentre.

Sagsøgerne fik afslag herpå den 8. august, hvorefter de i henhold til vedtægtens artikel 90, stk. 2 indgav en klage, som Kommissionen afviste den 1. april 1974.

Den foreliggende klage tager sigte på annullation af denne afgørelse, og klagerne har desuden for Domstolen nedlagt påstand om, at Kommissionen tilpligtes at udbetale dem en godtgørelse svarende til den lønforhøjelse, der er indrømmet de ansatte ved anlægget i Ispra.

Det ville være muligt at rejse tvivl om, hvorvidt sagen kan antages til realitetsbehandling, idet det kan anføres, at den ikke er rettet mod en retsakt, som kan gennemføres, men mod en simpel forberedende foranstaltning.

Kommissionen har nemlig slet ikke kompetence til selv at fastsætte vederlagene for de ansatte ved anlægget eller til at bestemme, at de skal forhøjes. Denne beføjelse tilkommer i henhold til artikel 94 i vilkårene for de øvrige ansatte kun Rådet. Kommissionens rolle begrænser sig til at udfærdige forslag. I den foreliggende sag var det som bekendt på opfordring af Rådet, og på grundlag af dettes første vedtagelse af 20. juli 1972, at Kommissionen fik til opgave at foreslå en fordeling af den bevilling på 600 000 RE, der stod til rådighed på budgettet.

Den bestemmende retsakt fremgår af vedtagelsen af 5. februar 1973, hvorved Rådet efter udtalelse fra De faste repræsentanters Komité godkendte Kommissionens forslag.

Det må også bemærkes, at denne egentlige afgørelse først senere blev formelt stadfæstet og gjort bindende og umiddelbart anvendelig ved Rådets forordninger nr. 1618 af 27. juni 1974 og 3096 af 3. december 1974.

Det kan altså hævdes, at vedtagelsen i 1973 i sig selv kun var en forberedende retsakt, der må ses som led i Rådets interne beslutningsprocedure, og at kun forordningerne udgør retsakter, som kan påklages.

Der er imidlertid ingen af de sagsøgte, der udtrykkeligt har gjort denne afvisningsindsigelse gældende. Det forekommer mig derfor tilrådeligt at tage stilling til sagens realitet.

Først og fremmest må man fra debatten fjerne den argumentation, som klagerne fremførte i deres oprindelige påstand, og hvorefter Kommissionen ved sit forslag om en lønforhøjelse til alle anlægsansatte i Ispra overskred de beføjelser, som Rådet havde tillagt den ved sin vedtagelse af 20. januar 1972, hvoraf det fremgik, at der kun skulle ske forbedringer af situationen for sådanne ansatte, som var ofre for alvorlig forskelsbehandling. Det må nemlig lægges til grund, at Rådet ved en senere afgørelse ændrede sin holdning i forhold til den første vedtagelse. Klagen er i virkeligheden rettet mod denne senere afgørelse, og det eneste spørgsmål, man kan rejse, er, om Rådet herved har overholdt bestemmelserne i artikel 94 i vilkårene for de øvrige ansatte, som pålægger det at fastsætte lønnen til de ansatte »for hvert tjenestested ... under hensyntagen til lokal sædvane«.

Klagerne har hævdet, at sidstnævnte udtryk udelukkende refererer sig til ændringerne i de på det pågældende sted gældende kollektive overenskomster eller offentlige ordninger, og at kun en ændring heri kan begrunde en ændring i reglerne for vederlag til de ansatte.

Denne opfattelse forekommer mig at hvile på en for snæver fortolkning af henvisningen til lokal sædvane, og den bortser for øvrigt fra det princip, hvorefter Rådet har kompetence til at fastsætte vederlaget for de ansatte for hvert tjenestested.

Selv om det forholder sig således, at den økonomiske situation for de ansatte ved anlægget i Ispra afhænger af den lønudvikling, som er fastsat i den kollektive overenskomst for »Metalmeccanici«, er der intet i artikel 94 i vilkårene, der forhindrer, at Rådet — uafhængigt af den blotte henvisning til denne overenskomst — med henblik på forbedring af personalets vederlag kan støtte sig på alle de lokale forhold, som kan begrunde en sådan forhøjelse, og særligt tage hensyn til den generelle lønstigning og stigningen i leveomkostningerne i Italien.

En sådan afgørelse kan ikke indebære ulovlig forskelsbehandling af personalet ved de øvrige fælles forskningscentre, for så vidt som den hviler på hensyntagen til lokale skønsmomenter, der særligt gælder for det pågældende tjenestested.

Selv om princippet om ligebehandling faktisk er en almindelig regel i Fællesskabets tjenestemandsret, må det, for antagelse af forskelsbehandling, også kræves, at identiske eller sammenlignelige tilfælde behandles forskelligt. Ved forskellige lejligheder har Domstolen haft mulighed for at minde om dette og på tjenestemandsvedtægtens område særligt ved dommene af 12. juli 1969 (Pasetti mod Kommissionen, sag 20/68, Rec. 1969, s. 245) og af 16. juni 1971 (de forenede sager 63-75/70, Rec. 1971, s. 555).

Af reglen i artikel 94 i vilkårene for de øvrige ansatte, hvorefter vederlagene for de ansatte skal fastsættes »for hvert tjenestested«, fremgår det imidlertid klart, at ansatte, der gør tjeneste ved forskellige forskningscentre, ikke befinder sig i sammenlignelige situationer, eftersom deres økonomiske situation fastsættes efter særlige kriterier under hensyntagen til lokal sædvane.

Den kompetente myndighed må derfor for hvert center foretage en vurdering af de forhold, som kan begrunde en ændring i disse ansattes vederlag.

Ikke blot er den ikke forpligtet til at garantere alle i denne personalegruppe, som er ansat ved forskningscentrene, identiske eller parallelle lønforhøjelser, men den ville handle ulovligt ved at gøre

dette uden at tage hensyn til de særlige forhold på det enkelte tjenestested.

De ansatte ved anlægget Karlsruhe har derfor ikke fornødent grundlag for at gøre krav på fordelen ved sådanne foranstaltninger, som er vedtaget til fordel for deres kolleger i Ispra under hensyn til de særlige forhold vedrørende udviklingen i lønningerne og levevilkårene i Italien.

Under disse omstændigheder foreslår jeg, at sagsøgte frifindes, og at hver af parterne i henhold til procesreglementets artikel 70 bærer sine egne omkostninger.